

PROGRAM DELA ZA LETO 2025

Pripravila: Anka Rogina

Maribor, februar 2025

1. Uvod

Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic **Knjižnice.si** (<https://www.knjiznice.si/>) je nastal v okviru delovanja osrednjih območnih knjižnic (OOK) in v okviru Združenja splošnih knjižnic (ZSK).

V letih 2013 in 2014 je bila v okviru delovanja OOK izvedena vrsta delavnic na temo strategije OOK do leta 2020. Udeleženci delavnic so kot ključna razvojna področja prepoznali sodelovanje in delovanje knjižnic v e-okolju. Iz tako izražene potrebe po okrepitvi komunikacij med splošnimi knjižnicami, po izmenjavi uspešnih projektov in znanj, po boljši preglednosti in dostopnosti e-virov in e-storitev v slovenskih splošnih knjižnicah, po boljši informiranosti o delovanju splošnih knjižnic in iz potrebe, da se splošne knjižnice bolj organizirano predstavijo tudi v e-okolju, je zrasla pobuda za vzpostavitev skupnega portala slovenskih splošnih knjižnic.

Projekt so v letu 2017 v okviru delovanja OOK začele izvajati Mestna knjižnica Ljubljana, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Osrednja knjižnica Celje in Mariborska knjižnica. V projekt je bil, glede na smiselno vsebinsko celoto, vključen tudi v letu 2016 začetni projekt priprave navodil za vzpostavitev dinamičnih spletnih strani splošnih knjižnic. V letih 2018 in 2019 je delovna skupina delovala v okviru Združenja splošnih knjižnic. Portal je bil ob finančni podpori Ministrstva za kulturo in v okviru Združenja splošnih knjižnic javno objavljen 20. novembra 2019, v okviru nacionalne prireditve ob Dnevu splošnih knjižnic.

Portal upravlja Mariborska knjižnica v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic in osrednjimi območnimi knjižnicami. Za vsebino in razvoj portala skrbi uredniški odbor.

2. Poslanstvo in cilji

Portal **Knjižnice.si** na enem mestu združuje vse pomembne informacije o dejavnostih slovenskih splošnih knjižnic. Namen portala je nuditi celovite informacije o delovanju slovenskega splošnega knjižničarstva najširši domači in tuji javnosti:

- **uporabnikom knjižnic** in najširši javnosti predstaviti vsebine in storitve, ki jih knjižnice ponujajo
- **strokovni javnosti** olajšati dostop do strokovnih informacij, podpirati profesionalno delovanje in čim bolj enakomeren razvoj slovenskega knjižničarstva
- **zainteresirani javnosti** na enem mestu ponuditi celovite informacije o slovenskem knjižničnem sistemu, njegovi organiziranosti in financiranju.

Cilji portala **Knjižnice.si** so:

- Uporabnikom knjižnic in najširši javnosti ponuditi izčrpne in zmeraj aktualne informacije o mreži splošnih knjižnic v Sloveniji, o storitvah in gradivu, ki jih splošne knjižnice ponujajo ter o načinih dostopa do knjižničnih storitev.
- Promovirati digitalne vsebine knjižnic kot podporo izobraževanju, vseživljenjskemu učenju, izrabi prostega časa ter kot lažji dostop do knjižničnih vsebin vsem, ki iz različnih razlogov ne morejo v knjižnico.
- Podpirati profesionalno delovanje in razvoj slovenskega knjižničarstva z izborom strokovne literature, z opozarjanjem na strokovne dogodke, izobraževanja in razpise ter z drugimi strokovnimi informacijami.

- Spodbujati sodelovanje med splošnimi knjižnicami, izmenjavo dobrih praks in sodelovanje z drugimi deležniki na področju knjižničarstva in kulture.
- Omogočati dostop do informacij z enega mesta in zagotavljati visoko kakovost objavljenih vsebin.
- Krepiti pojavnost splošnih knjižnic v virtualnem okolju.
- Z vzdrževanjem in razvijanjem predlog dinamičnih spletnih strani omogočati tudi manjšim splošnim knjižnicam, da se enakovredno predstavijo v virtualnem okolju.
- Prikazati položaj, vlogo in vpliv splošnih knjižnic v družbi skozi delovanje, financiranje in organiziranost slovenskih splošnih knjižnic.
- Prikazati organiziranost in dejavnosti Združenja splošnih knjižnic.
- Promovirati slovensko knjižničarstvo v svetu, tudi z vzpostavitvijo večjezičnih spletnih strani.

3. Upravljanje portala

Za upravljanje in urejanje portala Knjižnice.si od leta 2021 skrbi Mariborska knjižnica. Pravna razmerja med Mariborsko knjižnico in drugimi pogodbenimi partnerji so urejena v Pogodbi o sodelovanju pri upravljanju in urejanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si (dalje: Pogodba).

Pogodbeni partnerji so osrednje območne knjižnice (Osrednja knjižnica Celje, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mestna knjižnica Kranj, Mestna knjižnica Ljubljana, Mariborska knjižnica, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem) ter Združenje splošnih knjižnic.

V skladu s 5. členom Pogodbe pogodbeni partnerji svojo pravico do nadzora nad upravljanjem, delovanjem in razvojem portala uresničujejo preko Nadzornega sveta. Nadzorni svet sestavljajo direktorji štirih osrednjih območnih knjižnic, ki jih imenuje aktiv direktorjev OOK pri Združenju splošnih knjižnic, in predstavnik Združenja splošnih knjižnic. Člani prvega Nadzornega sveta v mandatu 2023 do 2025 so:

- Maja Vunšek, Mestna knjižnica Kranj
- Irena Škvarč, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
- Milena Doberšek, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, predsednica Nadzornega sveta
- Luka Blažič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- Vesna Horžen (2023-2024), Matej Strgaršek (2024), predsednica oz. predsednik Združenja splošnih knjižnic

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo dveh let. Nadzorni svet sprejme letni načrt dela in letno poročilo.

Mariborska knjižnica kot upravljavka portala ima s Pogodbo opredeljene naslednje naloge:

- Vsebinsko in operativno vodenje, vključno s pripravo letnega načrta in letnega poročila.
- Zagotavljanje pravilnega delovanja portala.
- Uredništvo portala.
- Organiziranje in izvajanje usposabljanja za vnašalce vsebin.
- Organizacijski razvoj.

- Pripravo razvojnih dokumentov, spremljanje razvoja spletnih storitev, vpeljevanje novih rešitev in storitev.
- Promoviranje portala.

Operativno delo na portalu opravlja uredniški odbor, ki je sestavljen iz po enega predstavnika vsakega pogodbenega partnerja. Predstavnik v uredniški odbor imenuje direktor oziroma predsednik pogodbenega partnerja. Funkcije, delovanje, pravice in obveznosti uredniškega odbora so določene v dokumentu Smernice za delo uredniškega odbora portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si.

Novembra 2024 so uredniški odbor sestavljali naslednji člani:

- Anka Rogina (glavna urednica), Mariborska knjižnica
- Primož Potočnik (namestnik glavne urednice), Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
- Dolores Jakac, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
- Petra Kovič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- Neža Molnar, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
- Lea Očko, Osrednja knjižnica Celje
- Manja Pergar, Goriška knjižnica Franceta Bevka
- Bojan Režonja, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
- Matej Strgaršek, Združenje splošnih knjižnic
- mag. Ana Zdravje, Mestna knjižnica Ljubljana
- Jana Zeni Bešter, Mestna knjižnica Kranj

4. Operativni načrt dela za 2025

Upravljanje portala v letu 2025 bo zajemalo naslednje aktivnosti:

- priprava letnega načrta dela in poročila o delu;
- komunikacija z vzdrževalcem portala (Truecad d.o.o.), uredniškim odborom, nadzornim svetom in partnerji;
- administrativna in računovodska podpora upravljanju in delovanju portala;
- promocija portala na območnem in nacionalnem nivoju.

Načrtovane aktivnosti za zagotavljanje neprekinjenega in kvalitetnega delovanja portala:

- spremljanje, priprava in dnevne objave aktualnih, strokovnih in družbenih dogodkov;
- sprotno dopolnjevanje vsebin na posameznih straneh (npr. novosti na posameznih področjih);
- občasna temeljita prenova posameznih strani za večjo aktualnost strani;
- redno vzdrževanje in posodabljanje strani, prevedenih v angleščino
- redna optimizacija delovanja portala in optimizacija dostopnosti portala za uporabnike z oviranostmi (v skladu z Zakonom o dostopnosti spletišč);
- permanentno delovanje uredništva: dnevno spremljanje vsebin na portalu, opozarjanje in svetovanje v primeru napak, sodelovanje urednikov in medsebojna pomoč pri vnosu in oblikovanju vsebin ter pri uporabi novosti; delovanje v ožjih delovnih skupinah, po potrebi tudi v živo;

predvidevamo vsaj en sestanek uredniškega odbora v živo, ostala komunikacija bo potekala po e-pošti ali preko platforme ZOOM;

- redno posodabljanje dokumenta Opis portala Knjižnice.si;
- trajna, sistematična promocija vseh segmentov portala;
- trajno povezovanje z drugimi portali, ki delujejo v okviru OOK (Kamra, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin);
- sodelovanje z nacionalno koordinacijo OOK pri krepitevi promocije dela OOK in omogočanju pretoka strokovnih informacij ter podpora strukturiranemu načrtu promocije OOK
- spremljanje statističnih podatkov o uporabi portala (Google analytics).

Načrtovani cilji v letu 2025:

- V letu 2025 bo na portalu objavljenih 75 objav strokovnih dogodkov, aktualnih dogajanj in novosti, to je 10% več kot v letu 2024.
- Število uporabnikov, ki so se prijavili na obveščanje preko e-novic, bo do konca leta znašalo vsaj 230, to je 15% več kot v letu 2024.
- Prenovljene bodo 3 strani na portalu.
- Izvedene bodo 3 akcije promocije portala.
- Število uporabnikov portala, merjeno z orodjem Google analytics, se bo povečalo za 10% glede na število uporabnikov v letu 2024.
- Število ogledov strani, merjeno z orodjem Google analytics, se bo povečalo za 10% glede na število ogledov strani v letu 2024.

Načrtovane spremembe in dopolnitve portala:

- Oblikovanje strani, kjer bo podrobneje opisano mednarodno sodelovanje splošnih knjižnic v različnih projektih, mobilnostih, ipd.
- Oblikovanje strani, na kateri bodo predstavljene delovne skupine, ki aktivno delujejo pri nacionalni koordinaciji OOK.
- Preoblikovanje in aktiviranje forumov, da bodo res postali točka za izmenjavo strokovnih mnenj.
- Optimizacija za boljši priklic portala s strani spletnih brskalnikov, zagotavljanje pojavljanja višje med zadetki.
- Sistematično vključevanje vsebin na obstoječe strani in premišljeno dodajanje novih strani na portal, da portal ne bi postal nepregleden.
- Oblikovanje krajšega promocijskega gradiva v angleščini, ki ga bo mogoče uporabiti za predstavitve v tujini. Gradivo bo objavljeno na portalu in bo oblikovano tudi za tisk, tako da si ga bodo knjižnice lahko natisnile po potrebi.
- Promocijo portala bomo trajno izvajali tako za splošno javnost kot tudi za strokovne knjižnične delavce. Za splošno javnost bomo zagotovili ustrezen promocijski material (npr. zloženske, kazalke), pa tudi avdio-vizualne vsebine (npr. animacije, promocijski filmčki), ki bodo objavljeni na spletnih straneh knjižnic in na družbenih omrežjih. Strokovnim knjižničnim delavcem bomo uporabnost portala prikazali skozi predstavitve, ustno informiranje, strokovne prispevke ipd.

Vzdrževanje in gostovanje portala

Vzdrževanje portala v skladu s Pogodbo o vzdrževanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si izvaja podjetje Truecad d.o.o.

Mesečni strošek vzdrževanja v skladu s pogodbo o vzdrževanju znaša 260,00 € brez DDV. V letu 2025 načrtujemo stroške vzdrževanja v višini 3.806,40 € z DDV.

Portal gostuje na strežniku Arnes. S pomočjo vzdrževalca portala bomo izvedli posodobitve, ki bodo zagotovile bolj stabilno delovanje in hitrejši odziv pri iskanjih po portalu.

Finančno poslovanje

Od leta 2021 dalje na osnovi Pogodbe vsa sredstva za vzdrževanje ter za upravljanje, urejanje in razvoj portala načrtuje Mariborska knjižnica v okviru Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice Ministrstva za kulturo.

Iz prejetih sredstev za upravljanje, urejanje in razvoj bomo pokrili stroške dela ter programske in materialne stroške.

Finančni načrt

Odhodki	(v evrih)
Stroški dela upravljalca portala za izvedbo s Pogodbo opredeljenih nalog	12.000
Stroški vzdrževanja	4.000
Manjši nepredvideni popravki in dopolnitve	2.000
Odhodki skupaj	18.000
Prihodki	
Sredstva Ministrstva za kulturo po <i>Neposrednem pozivu k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice</i>	18.000
Prihodki skupaj	18.000

5. Načrt dela za obdobje 2025 – 2030

V naslednjem petletnem obdobju si bo uredništvo portala prizadevalo, da bo portal v javnosti prepoznan kot osrednja informacijska točka o delovanju splošnih knjižnic, tako za uporabnike kot strokovno javnost in druge zainteresirane javnosti, tako doma kot v tujini. V ta namen bo uredniški odbor portala skrbel za sprotno spremljanje dogajanja na področju splošnega knjižničarstva in redno posodabljanje vsebin portala.

Predvidoma v letu 2026 načrtujemo večjo posodobitev sistema za upravljanje vsebin (CMS) in obširnejšo tehnično prenovo portala.

V letih 2025 do 2030 si bomo prizadevali za:

- oblikovanje, pripravo in vnos novih vsebin

- dopolnjevanje in potrebno preoblikovanje obstoječih vsebin po posameznih tematskih področjih
- dopolnjevanje in potrebno preoblikovanje strani portala, ki so prevedene v angleški jezik
- čim boljši prikaz in promocijo delovanja splošnih knjižnic z namenom povečanja zavedanja o socialni, izobraževalni, kulturni, itd. vlogi splošnih knjižnic v javnosti
- ponudbo vsebin, ki bodo podpirale strokovni napredek splošnih knjižnic in knjižničarjev
- permanentno optimizacijo delovanja portala
- izboljšanje delovanja iskalnika
- povezovanje z drugimi portali, ki delujejo v okviru OOK (Kamra, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin)
- čim bolj učinkovito promocijo portala.